

i hver eneste Time, selv i de tybste Timer. Man lærer Historie paa Dansk, Mathematisk paa Dansk, Geographi paa Dansk o. s. v. I en Deel af Timerne lærer man tillige Tybft, men forøvrigt maa man ikke glemme, at Alt læres paa Dansk, og at der læres Dansk i alle Timerne — naturligviis med Undtagelse af Gymnastiktimerne — ja undskyld, at jeg taler om Gymnastik i denne. Sal. I alle Lærefagene lærer Skolen Dansk, ellers opfylder den ikke sin Pligt, men ved Siden af lærer den i visse Timer Tybft. — Jeg beder det høitærede Thing at undskyldte, at jeg har opholdt det i nogen Tid, men jeg har ikke kunnet holde disse Bemærkninger tilbage, da jeg, hvormegen Glæde jeg end havde af at høre den ærede Interpellants i Sandhed veltalende og begejstrede Foredrag, ved Siden af det meget Sande deri fandt, at der var Noget, der ikke lod sig realisere, og det forekommer mig desværre at være Hovedfagen af, hvad han sagde.

Sammerich: Jeg skal ikke opholde Thingets Tid længe, men maa dog takke den ærede Forespørgger for det Foredrag, han har holdt, hvilket jeg i mange Henseender kan billige; jeg maa ogsaa takke den høitærede Minister for, at han vil tage denne Sag under Dverveielse. Det er glædeligt, at han agter dette; og han vil jo tillige forene det med en Undersøgelse af hele Underviisningsvæsenets Tilstand, det finder jeg er dobbelt glædeligt. Thi det er jo Alle bekendt hvilket Nøve, der er blandt Folk i saa Henseende, og det ingenlunde blandt uforstandige, men blandt forstandige Folk, der ere bekymrede for deres Børns Skyld over, hvad den nye Underviisningsmaade skal lede til. Det er deres Dverbeviisning, at her mangler det Centrale i Dannelsen, at man splitter sig til forskjellige Sider, at man halter lidt til den naturvidenskabelige og lidt til den classiske Side, uden at der er Noget, hvorefter Dannelsen samler sig. Dette er mange forstandige Fædres Tanke, og det er nok værd, at den høitærede Minister tager Hensyn dertil, og underkaster dette Forhold en særegen Undersøgelse. Den høitærede Minister udtalte rigtignok, at man maatte være bange for Spring i Underviisningen, og at Underviisningsplanen for de lærde Skoler

var saa ny, at man først ret vilde kunne bedømme den, naar man afventede dens Følger. Man kan ganske billige som Regel i Almindelighed, at man skal være bange for Spring i Udviklingen, men det er dog et Spørgsmaal, om man i hvert indtræffende Tilfælde skal være bange for at springe til. Naar jeg f. Ex. staaer ligesom en Kløft, hvori jeg ellers vilde styrte ned, skal jeg saa være bange for at springe? Nu vil jeg vel ikke paastaae, at Forholdet her er ganske saaledes; man kan vel sige: Vor Ungdom har gjenneimgaaet saa Meget og staaer vel ogsaa det ud; men alligevel anseer jeg Sagen for meget farlig og vilde ret ønske, at der snart kom Hjælp. Hvad nu den ærede Forespørggers Forslag angaaer, at optage Oldnordist og Svenst i de høiere Skoler, kan jeg billige meget af hvad han har anført derfor, skjøndt det vel for Seminarier med Hensyn til Oldnordist kunde have sin Betænkelse i den Udstrækning, hvori han har tænkt sig det paa Grund af Mangel paa Tid. Svenst derimod vil gaae meget lettere og vil sikkerlig ogsaa uden Vanskelighed kunne optages i Seminarieunderviisningen; thi for En, som ikke er fuldkommen indskrænket, ville høist en 10—20 Timer være tilstrækkelige, naar han ellers har Interesse for Sagen, til at komme saavidt, at han uden Vanskelighed vil læse en svenst Bog og derved faae Afgang til svenst Literatur; og saamange Timer kunne vistnok affees, selv paa et Seminarium. Hvad den lærde Skole angaaer, klager den jo nu allerede meget og med Rette over Trængselen af Underviisningsgjensstande, og jeg billiger aldeles, som jeg nys sagde, disse Klager. Derfor stiller det sig ogsaa saaledes, at hvis de nordiske Sprog virkelig skulle komme frem her, maae de skubbe lidt til Side, og saa skal jeg ikke fragaae, at ogsaa jeg troer, at der kunde slaaes en god Deel af paa Tybften. Jeg skal her ikke nøiere berøre dette Emne, at Tybften er gjort til grammatisk Hovedsprog, om jeg saa maa sige, idet man strax begynder med at indøve dets Grammatik, men jeg skal blot forsaavidt berøre det, som jeg ikke kan Andet end gjøre opmærksom paa den store Fare for Ungdommen i den ubestemte, saa let modtagelige Alder, at stilles ligeoverfor et fremmed, men beslægtet Sprog, hvis Taleformer